

03-01-2020

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
 2 Пж 4500/19
 14.11.2019. године
 Београд

ПРИВРЕДНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато лично, поштом препоручено обично дана _____ Рно _____	
Примерака _____ прилога _____	
ПРИМЉЕНО 16. 12. 2019	
Таксирано са _____ дин. Без таксе	
Мањак таксе од _____ динара	
Број _____ 201 _____	Потпис _____
Време: _____	

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Горана Савића, председника већа, судије Вере Тешић и судије Бранке Жерајић, чланова већа, у правној ствари тужилаца **1. СТЕЧАЈНА МАСА КРАПИНСКЕ ТЕКСТИЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ д.д.** - у стечају, Крапина, Република Хрватска, чији је законски заступник Здравко Митак, стечајни управник, кога заступа Драган Благојевић и Милош Ристић, адвокати из Београда **2. Деоничко друштво са п.о. ТЕКСТИЛНА ИНДУСТРИЈА ФАРБАРА** - у стечају из Чонопље, чији је законски заступник Агенција за приватизацију, стечајни управник, кога заступа Драган Благојевић и Милош Ристић, адвокати из Београда, и **3. Акционарског друштва за производњу текстилних и амбалажних производа ДУНАВ** - у стечају из Челарева, чији је законски заступник Агенција за приватизацију, чији су пуномоћници адвокати Драган Благојевић и Милан Ристић из Новог Сада, против тужених **1. Друштво са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET** у стечају из Новог Београда, кога заступа Небојша Јанковић, адвокат из Београда, **2. Савко Поњевића** из Новог Сада, ул. Пастерова бр. 14, и **3. Акционарског друштва NLB BANKA** из Београда, које заступају адвокати Александар Петровић и Бранислав Д. Глогоњац из Београда, ради утврђења спорног потраживања, исплате и накнаде штете, вредност предмета спора 32.210.220,70 динара, у поступку по жалбама тужилаца изјављеним против пресуде Привредног суда у Новом Саду П 1442/2014 од 16.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

I **ОДБИЈАЈУ СЕ** жалбе тужилаца, и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1422/2049 од 25.07.2019. године у ставу (1), у ставу (3) у делу којим је одбијен тужбени захтев којим је првотужилац тражио да се туженом Савку Поњевићу из Новог Сада наложи да му солидарно са туженим NLB BANKA а.д. из Београда, исплати износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као да му тужени Савко Поњевић из Новог и NLB BANKA а.д. из Београда солидарно исплате износ од 719.654,00 динара који је у поступку П. 4391/2015 Привредног суда у Београду утврђен износ трошкова, у делу ставу (4) којим је одбијен тужбени захтев друготужиоца којим је тражио да се утврди његово право на излучење обвезница Ирачке Централне банке ISIN-код XS0240295575 у износу од 111.137,76 УСД са припадајућом каматом од 5,9%

на годишњем нивоу почев од 01.07.2010. године до исплате, да одреди излучење наведених обвезника из стечајне масе првотуженог, да наложи Савку Поњевићу да му исплати износ од 111.137,36 УСД са припадајућом каматом од 5,9% на годишњем нивоу почев од 01.07.2010. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и у делу којим је одбијен тужбени захтев у односу на NLB BANKA а.д. из Београда преко износа на који је наведена банка обавезана у ставу II ове пресуде, и у ставу (5).

II ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1422/2049 од 25.07.2019. године у ставу (2), у делу става (3) којим је одбијен тужбени захтев првотужиоца којим је тражио да се туженом NLB BANKA А.Д. из Београда, наложи да му солидарно са туженим Савком Пањевићем из Новог Сада, исплати износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у делу ставу (4) којим је одбијен тужбени захтев друготуженог којим је тражио да му тужени NLB BANKA а.д. из Београда исплати износ од 111.137,36 УСД са припадајућом каматом од 5,9% на годишњем нивоу почев од 01.07.2010. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, и у ставу (6) и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

УСВАЈА СЕ тужбени захтев Стечајне масе Крапинске текстилне индустрије д.д. из Крапине, Текстилне индустрије деоничарског друштва Фарбара у стечају из Чонопље и Акционарског друштва за производњу текстилних и амбалажних производа ДУНАВ - у стечају из Челарева, па се **УТВРЂУЈЕ** да је Уговор о уступању потраживања закључен 29.12.2006. године између првотуженог и трећетуженог, **ништав**, што су тужени дужни да признају и трпе.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ трећетужени NLB BANKA А.Д. из Београда, да првотужиоцу Стечајна маса Крапинске текстилне индустрије д.д. из Крапине, плати износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као солидарни дужник са Друштвом са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET у стечају из Новог Београда по пресуди Привредног суда у Београду П 4391/15 од 13.12.2016. године у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ трећетужени NLB BANKA А.Д. из Београда, да друготужиоцу Текстилна индустрија деоничарског друштва Фарбара у стечају из Чонопље плати износ од 11.198.650,69 динара, као солидарни дужник са Друштвом са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET у стечају из Новог Београда, по решењу Привредног суда у Београду Ст. 98/13 од 31.01.2014. године, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Свака странка сноси своје трошкове поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 9527/13 од 20.08.2014. године, делимично је укинута пресуда Привредног суда у Новом Саду П 4341/2010 од 22.04.2013. године у ставу II и у ставу IV под тачком а) и б), у ставу VII, VIII и у ставу X под тачком а), б) и в) у делу у коме су обавезани другоозначени тужени и четвртоозначени тужени да тужиоцу Дунав АД у стечају из Челарева у стечајну масу исплате износ од 797.291,20 УСД са домицилном каматом почев од 01.01.2006. године до исплате и износ од 898.095,67 УСД са каматом од 5,9% годишње почев од

01.01.2006. године до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате у ставу XII и XIII списи предмета се у овом делу враћају првостепеном суду ради одржавања нове главне расправе.

Решењем Привредног апелационог суда Пж 9527/13 од 04.02.2015. године укинута је иста пресуда у делу става 10 тачка в, којом је обавезан првоозначени тужени да у стечајну масу тужиоца АД Дунав у стечају из Чаларева исплати износ од 797.291,20 УСД са домицилном каматом на тај износ почев од 01.01.2016. године, па до исплате, као и износ од 898.095,67 УСД са каматом од 5,9% почев од 01.01.2016. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, и у овом делу списи предмета се враћају првостепеном суду ради одржавања нове главне расправе.

Побијаном пресудом Привредног суда у Новом Саду у ставу 1. одбачена је тужба Дунав а.д. у стечају из Челарева, у делу којим је тражио да суд огласи ништавом изјава о пребоју према ДУНАВ а.д. из Челарева од стране друштва са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET из Новог Сада од 02.11.2006. године којом се пребијају потраживања по основу кредита правног претходника трећетуженог NLB Continental banka а.д. из Новог Сада према овом тужиоцу са потраживањем овог тужиоца према првоозначеном туженом из основа извоза робе тужиоца у Ирак.

Ставом 2. тужбени захтев Стечајне масе Крапинске текстилне индустрије д.д. из Крапине, Текстилне индустрије деоничарског друштва Фарбара у стечају из Чонопље и Акционарског друштва за производњу текстилних и амбалажних производа ДУНАВ - у стечају из Челарева којим се тражи да суд огласи ништавим уговор о уступању потраживања закључен 29.12.2006. године, као и да огласи ништавим правне последице овог уговора се одбија.

Ставом 3. тужбени захтев првотужиоца у односу на САВКА ПОЊЕВИЋА из Новог Сада и акционарско друштво NLB BANKA из Београда, којим је тражено да му солидарно исплате износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и износ од 719.654,00 динара који је у поступку П. 4391/2015 Привредног суда у Београду утврђен износ трошкова, као и да му накнаде трошкове поступка у року од 8 дана, се одбија.

Ставом 4. одбијен је тужбени захтев друготужиоца Текстилне индустрије деоничарског друштва Фарбара у стечају из Чонопље, којим је тражио да се утврди његово право на излучење обвезника Ирачке Централне банке ISIN-код XS0240295575 у износу од 111.137,76 УСД са припадајућом каматом од 5,9% на годишњем нивоу почев од 01.07.2010. године до исплате, да одреди излучење наведених обвезника као и да наложи Савку Поњевићу и NLB банци а.д. из Београда да му исплате износ од 111.137,36 УСД са припадајућом каматом од 5,9% на годишњем нивоу почев од 01.07.2010. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Ставом 5. одбијен је тужбени захтев трећетуженог Акционарског друштва за производњу текстилних и амбалажних производа ДУНАВ - у стечају из Челарева којим је тражио да се утврди његово потраживање према првотуженом у износу од 797.291,20 УСД са домицилном каматом на тај износ почев од 01.01.2006. године па до исплате, као и износ од 898.095,67 УСД са каматом од 5,9% годишње, почев од 01.01.2006. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и евентуални захтев којим је тражио да се утврди његово потраживање у износу од 190.990.226,95 динара, са законском затезном каматом почев од 07.10.2013. године, па до исплате, као и тужбени захтев којим је тражио да се огласи да је ништав уговор о уступању потраживања од 19.10.2006. године и анекс овог

уговора од 30.10.2006. године, који су закључени између друштва са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET из Новог Сада и правног претходника туженог – NLB Continental banka а.д. из Новог Сада чији је предмет пренос потраживања са NLB Continental banke а.д. из Новог Сада према тужиоцу ДУНАВ а.д. из Челарева у износу од 36.630.543,78 динара на друштво са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET из Новог Сада, као и да се овим туженим наложи да му исплате износ од 797.291,20 УСД са домицилном каматом на тај износ почев од 01.01.2006. године па до исплате, као и износ од 898.095,67 УСД са каматом од 5,9% годишње, почев од 01.01.2006. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и да му надокнаде трошкове поступка.

Ставом 6. обавезани су тужиоци да солидарно првотуженом плате износ од 4.235.200,00 динара, и трећетуженом износ од 3.616.200,00 динара, на име трошкова поступка у року од 8 дана.

Против наведене пресуде дана 17.06.2019. преко пуномоћника адвоката Драгана Благојевића, жалбу је изјавио првотужилац, као и дана 21.06.2019. године, преко пуномоћника адвоката Милоша Ристића. Жалбе су изјављене из свих законских разлога, са предлогом да се, у смислу жалбених навода побијана одлука преиначи.

Друготужилац и трећетужилац, су преко пуномоћника адвоката Зорана Ристића, изјавили жалбу дана 24.07.2019. године, из свих законских разлога, са предлогом да се побијана одлука преиначи. Трошкове поступка су опредељено тражили.

Одговорима на жалбе тужени трећег реда NLB банка а.д. из Београда, оспорава жалбене наводе као неосноване и предлаже да се жалбе одбију као неосноване.

Испитујући законитост и правилност првостепене пресуде у границама одређеним чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС и 55/2014), Привредни апелациони суд, као другостепени, налази да су жалбе тужилаца делимично основане.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1- 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се неосновано указује у жалбама. О битним чињеницама дати су јасни разлози и пресуда нема таквих недостатака због којих њена правилност не би могла да се испита.

Међутим, Привредни апелациони суд налази да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, па су се стекли услови да се првостепена пресуда делимично преиначи и делимично усвоји тужбени захтев.

Из чињеница утврђених пред првостепеним судом произлази да су Крапинска текстилна индустрија дд из Крапине, ДД Фарбара из Чонопља, и Дунав АД из Челарева, произвођачи артикала који су били предмет извоза у Ирак крајем 80-их година прошлог века. Послове извоза и иступање према Ирачким купцима за исте обављало је ДП „Yugokoteks-promet“ из Новог Сада, које је престало да постоји спајањем са туженим Conet д.о.о. из Новог Сада. Извезена и продата роба није плаћена тужиоцима. Министарство финансија Републике Ирак је објављеним огласом од 03.01.2005. године позвало комерцијалне повериоце ирачких привредних друштава да пријаве неизмирена потраживања према ирачким купцима, Канцеларији за усаглашавање дуга Република Ирак при седишту ревизорске компаније ERNEST & YOUNG у Аману. Администратор извозних послова у Ираку за правна лица са територије бивше СФРЈ била је Југобанка, а отварањем стечаја над истом Yumbes

Банка АД из Београда, преузима обављање ових послова. Република Ирак је путем своје Централне банке свим комерцијалним повериоцима понудила исте услове усаглашавања и плаћања потраживања која је признала и омогућила њихову наплату повериоцима – државама чланицама Париског клуба поверилаца и то да се на оригинална и усаглашена потраживања, припише камата за цео период од доспећа па до момента усаглашавања, да се од тако добијеног износа отпише 80%, а да се преосталих 20% конвертује у обвезнице Републике Ирак које би доспевале до 2028. године и на које износе би била приписивана камата, сервисирана полугодишње од стране ИЦБ. YUBMES банка је прихватила измирење дуга према комерцијалним повериоцима из Србије, издавањем обвезница сваком повериоцу у номиналном износу од 20% усаглашених потраживања у валути УСД са каматом од 5,8% на годишњем нивоу.

У овом поступку тужиоци тужбом поднетом дана 15.11.2010. године, траже да им се утврди потраживање у односу на тужиоца првог реда, обавезивање друготуженог, као директора и ликвидационог управника као и трећетуженог, као члана, на накнаду штете у смислу члана 15. и члана 363. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 125/2004), као и утврђење ништавости уговора којим је распологано потраживањем тужилаца. По ставу тужиоца првотужени CONET ДОО у стечају из Новог Сада је располагао обвезницама тужилаца, а средства није пренео на рачун тужилаца.

Првотужилац Стечајна маса Крапинска текстилна индустрије д.д. из Крапине, тражи утврђење ништавости Уговора о уступању закљученим дана 29.12.2006. године, између првотуженог и трећетуженог, као и обавезивање друготуженог и трећетуженог на исплату износа на који је обавезан првотужени пресудом Привредног суда у Београду П 4391/15 од 13.12.2016. године, због злоупотребе правог лица.

Пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1608/10 од 12.04.2010. године, потврђена пресудом Привредног апелационог суда Пж 5745/11 од 07.11.2012. године, обавезан је тужени CONET ДОО из Новог Сада да тужиоцу Стечајна маса Крапинске текстилне индустрије, производња, предива, тканина, вањска и унутрашња трговина из Крапине, накнади штету у износу од 757.489,62 УСД са домицилном каматом од 5% провизије на годишњем нивоу почев од 18.06.2006. године до исплате у динарској противвредности, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.174.400,00 динара. Наведене пресуде су укинуте решењем Врховног касационог суда Прев 47/2014 од 16.07.2014. године. Након отварања поступка стечаја над првотуженим, поступак је настављен пред Привредним судом у Београду. Пресудом Привредног суда у Београду П 4391/15 од 13.12.2016. године, потврђена пресудом Привредног апелационог суда Пж 1603/17 од 20.09.2017. године, која је потврђена пресудом Врховног касационог суда Прев. 38/2018 од 27.09.2018. године, делимично је усвојен тужбени захтев па је утврђено основаним потраживање тужиоца према туженом, овде првотуженом, у износу од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу, почев од 18.06.2006. године, док је одбијен тужбени захтев за исплату износа од 419.269,41 УСД са припадајућом каматом, те одбачена тужба у делу захтева за исплату износа од 757.489,62 УСД са припадајућом каматом, те је обавезан тужени да тужиоцу плати износ од 719.654,00 динара, на име трошкова поступка. Поверилац Стечајна маса Крапинска текстилна индустрија ДД у стечају из Крапине пред Привредним судом у Новом Саду, поднео је предлог за дозволу извршења по основу извршне исправе, пресуде Привредног суда у Новом Саду П 1608/10 од 12.04.2010. године и у извршном поступку није наплатио потраживање, због блокаде рачуна првоозначеног туженог.

По ставу првотужиоца Уговора о уступању закључен дана 29.12.2006. године, између првотуженог и трећетуженог је ништав, а утужене износе потражује од другоозначеног туженог Савка Поњевића који је био директор првоозначеног туженог у периоду од 03.01.2010. године до 02.08.2010. године када је због отварања ликвидације на тим привредним друштвом именован као ликвидациони управник по основу члана 363 Закона о привредним друштвима, и од трећеозначеног туженог „NLB banka“ а.д. Београд, по основу пробијања правне личности у смислу члана 15. Закона о привредним друштвима.

Првостепени суд утврђује да је решењем Министарства економије и регионалног развоја број 300-023-01-00456/2008-08 од 27.11.2008. године, верификована структура основног капитала, сада CONET д.о.о. у стечају са структуром од NLB Continental banka а.д. Нови Сад од 84,68%, Акцијски фонд 10,72 и 4,6% удео који се преноси запосленим без накнаде, а да је на дан 25.10.2012. године, тужени CONET ДОО у ликвидацији из Новог Сада пословао као привредно друштво у систему „NLB banka“ из Љубљане, у истом систему као део групације постоји и тужена „NLB banka“ АД Београда, која је власник 94,85% удела у зависном привредном друштву CONET ДОО у ликвидацији из Новог Сада.

Првостепени суд одбија тужбени захтев у делу којим се тражи утврђење ништавости Уговора о уступању закљученим дана 29.12.2006. године, између првотуженог и трећетуженог, и одбија тужени захтев у делу којим је наведени тужилац тражио обавезивање друготуженог и трећетуженог на плаћање износа од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу, почев од 18.06.2006. године, као и износа од 719.654,00 динара, на име трошкова парничног поступка насталих у предмету П. 4391/15 Привредног суда у Београду, са наводом да првотужилац у овом поступку није доказао да је потраживање које је предмет овог поступка потраживање стечајне масе, на који начин није доказао активну легитимацију. Такође, првостепени суд одбија тужбени захтев и из разлога што тужилац није доказао, до нивоа који искључује сваку разумну сумњу, да су друготужени, као директор и ликвидациони управник, и трећетужени као члан друштва, предузели радње које представљају злоупотребу овлашћена или друштва, чија је последица одговорност за накнаду штете. Наиме, по ставу првостепеног суда ликвидациони управник не одговара повериоцима ликвидационог друштва за обавезе и смањење имовине који су настали као резултат савесних и разумних одлука, а ликвидациони управник и није овлашћен за подношење побојне тужбе, а друготужени је као директор друштва поступао сходно одлукама скупштине привредног друштва. У односу на трећетуженог првостепени суд наводи да тужиоци нису доказали противправно поступање, односно да су радње трећетуженог предузете за незаконите циљеве или радње којима је располагао имовином друштва као сопственом, као да привредно друштво не постоји. По ставу првостепеног суда сама чињеница да је имовина друштва, овде првотуженог смањена радњама повезаних лица, не представља основ за примену пробоја правне личности. Уговор о уступању потраживања закључен дана 29.12.2006. године између правног претходника трећеозначеног туженог и првоозначеног туженог, није ништав, јер је закључен у свему у сагласности са законским прописима.

Привредни апелациони суд прихвата наводе првостепеног суда о страначкој способности првотужиоца, као носиоца права и обавеза. Међутим, у односу на навод да првотужилац није доказао постојање активне легитимације, налази да је погрешно првостепени суд нашао да првотужилац није активно легитимисан у односу на коначно опредељени тужбени захтев првотужиоца.

Тужбеним захтевом се тражи утврђење ништавости уговора и обавезивање друготуженог и трећетуженог на плаћање. Стечајна маса стечајног дужника Крапинска

текстилна индустрија д.д. у стечају из Крапине, регистрована је након закључења стечајног поступка, након чега је стечајни дужник брисан из регистра, сходно ставу 4. решења Трговачког суда у Загребу Ст. 76/2001 од 26. рујна 2008. године, а стечајни управник наставља да заступа стечајну масу и предузима радње све до окончања стечајног поступка над стечајном масом. То значи да је након брисања правног лица по закључењу стечајног поступка, стечајна маса преузела сва права и обавезе Крапинске текстилне индустрије д.д. из Крапине, као његов универзални сукцесор, из чега следи да је исти правни следбеник у недовршеним поступцима. Првотужилац је поступак у односу на првотуженог „Сопет“ ДОО из Новог Сада иницирао 09.08.2006. године, а у овом поступку исти тужбени захтев поставља у односу на друготуженог и трећетуженог, као солидарних дужника. Правноснажном пресудом Привредног суда у Београд П 4391/15 од 13.12.2016. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца у односу на првотуженог. То значи да је првотужилац активно легитимисан како за утврђење ништавости правног акта који се тиче права правног претходника првотужиоца, тако и у односу на захтев за обавезивање на плаћање, по основу права која су припадала правном претходнику тужиоца у односу на остале солидарне дужнике.

У односу на основаност захтева, Привредни апелациони суд налази да је Уговор о уступању закључен дана 29.12.2006. године, између првотуженог и трећетуженог ништав. Наведеним уговором се констатује да уступилац (банка) има потраживање од дужника ПИ Панонка а.д. из Сомбора које на дан 29.12.2006. године износи 4.793.681,02 ЕУР-а, који је понудио откуп наведеног износа пријемнику (овде првотуженом) за накнаду од 2.581.232,66 ЕУР-а, што износи 3.400.000,00 УСД. Чланом 3. уговорено је да ће износ накнаде пријемник платити преносом у власништво обвезница Републике Ирак ISIN-код XS0240295575 издатих 23.01.2006. године, у укупном номиналном износу од 3.400.000,00 УСД.

Привредни апелациони суд је већ исказао став да наведени уговор не подлеже санкцији ништавости из разлога који је претходно навео првостепени суд, а то је да је наведени уговор противан начелу савесности и поштења и противно начелу злоупотребе права. Међутим, ценећи ништавост уговора у односу на наводе тужбе којим се указује да је првотужени располагао имовином тужилаца, суд је нашао да је наведени уговор ништав. Чланом 46. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да уговорна обавеза мора бити допуштена, и одређена, односно одредива, док је чланом 49. Закона о облигационом односима прописано да је предмет обавезе недопуштен ако је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима. По ставу Привредног апелационог суда наведени уговор је ништав из разлога што је предмет обавезе недопуштен, обзиром да је противан принудном пропису. Ово из разлога што је чланом 3. цитираног уговора уговорено да ће износ накнаде пријемник платити преносом у власништво обвезница Републике Ирак ISIN-код XS0240295575 издатих 23.01.2006. године, у укупном номиналном износу од 3.400.000,00 УСД, које нису власништво уступилаца. Чланом 234. Закона о облигационим односима прописано је да је хартија од вредности писмена исправа којом се њен издавалац обавезује да испуни обавезу уписану на тој исправи њеном законитом имаоцу. Првотужени није био имаалац хартије од вредности, већ њен држалац, а имаоци наведених хартија су тужиоци, односно лица чија роба је извезена посредством првотуженог у Ирак. На тај начин уступилац је располагао обвезницама које су у туђем власништву, што је супротно члану 3 став 1. Закона о основама својинскоправних односа, који прописује да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже у границама одређеним законом. У конкретном случају првотужени је располагао обвезницама које нису у његовој својини, што је

купац, овде трећетужени, као члан првотуженог морао знати, на који начин је предмет уговора недопуштен, јер је противан цитираним одредбама, из чега следи да је такав уговор ништав, сходно члану 47. и члану 103. став 1. Закона о облигационим односима, због чега је побијана одлука у том делу преиначена.

У односу на део тужбеног захтева првотужиоца којим тражи обавезивање друготуженог и трећетуженог на му солидарно плате износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу, почев од 18.06.2006. године, као и износа од 719.654,00 динара, на име трошкова парничног поступка насталих у предмету П. 4391/15 Привредног суда у Београду, Привредни апелациони суд налази да је правилно првостепени суд одбио тужбени захтев у односу на друготуженог Савка Поњевића из Новог Сада. Привредни апелациони суд прихвата у целости наводе првостепеног суда којим се указује да првотужилац није доказао прекорачење овлашћења друготуженог као директора у смислу члана 25 став 2. Закона о привредним друштвима, већ управо супротно да је поступао сходно одлукама привредног друштва, као и да тужилац није доказао несавесно поступање друготуженог, као ликвидационог управника првотуженог, у смислу члана 363. став 2. тада важећег Закона о привредним друштвима, као и навод да ликвидациони управник није овлашћен за иницирање поступака за побијање правних радњи ликвидационог дужника, а што је неспорно у надлежности поверилаца, овде тужилаца, сходно члану 280. став 1. Закона о облигационим односима.

Такође, правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев у односу на трећетуженог у делу којим је тражио да му трећетужени плати износ од 719.654,00 динара, на шта је првотужени обавезан пресудом Привредног суда у Београду П. 4391/15 од 31.01.2017. године. Првотужилац наводи да је у том износу претрпео штету, али не образлаже на који начин је дошло до штете за првотужиоца. Обавезивање првотуженог као туженог на плаћање трошкова парничног поступка, представљају трошкове стечајног поступка, у смислу члана 103. Закона о стечају, који се исплаћују из стечајне масе, што значи да нема сметњи да првотужилац наведене трошкове и наплати.

Међутим, Привредни апелациони суд налази да је погрешан закључак првостепеног суда да не постоји одговорност трећетуженог по основу пробоја правне личности у смислу члана 15. Закона о привредним друштвима. Наиме, чланом 15. став 1. Закона о привредним друштвима прописано је да командитори командитног друштва, као и чланови друштва са ограниченом одговорношћу и акционари акционарског друштва могу према трећим лицима лично одговарати за обавезе друштва ако злоупотребе привредно друштво за незаконите или преварне циљеве или ако са имовином привредног друштва располажу као са сопственом имовином као да привредно друштво као правно лице не постоји. У конкретном случају, трећетужени је са првотуженим закључио Уговор о уступању потраживања 29.12.2006. године, којим је трећетужени понудио првотуженом откуп потраживања према ПИ Панонка АД из Сомбора у висини од 3.400.000,00 УСД, уз накнаду. Накнада је договорена преносом у власништво обвезница издаваоца Републике Ирак у вредности од 3.400.000 УСД, иако је трећетужени, као већински члан првотуженог, имао сазнања да наведене обвезнице нису власништво првотуженог, да би дана 31.03.2010. године, на основу одлуке скупштине, првотужени преузето потраживање уступио привредном друштву „Лучић Пригревица“ АД из Новог Сада за износ од 10.000 евра. На такав начин, по ставу Привредног апелационог суда, трећетужени је привредно друштво у ком је већински члан злоупотребио тако што је своје потраживање, за које је имао сазнање да је слабије наплативо уступио свом зависном друштву, за повољније наплативе хартије од вредности, иако је морао имати сазнање да његово зависно друштво није ималац

наведених хартија од вредности. На такав начин првотужени је закључио уговор, за који је овом одлуком утврђено да је ништав, из чега следи да је трећетужени злоупотребио првотуженог за закључење незаконитог уговора, па постоји солидарна одговорност трећетуженог са првотуженим за накнаду штете првотужиоцу, у смислу члана 15. став 2. Закона о привредним друштвима.

Тужилац је током поступка истицао да је трећетужени солидарно одговоран са Друштвом са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET у стечају из Новог Београда, према коме првотужилац има правноснажну и извршну пресуду. Тачно је да изричито тужбеним захтевом није тражено утврђење солидарне обавезе, алу ову врсту обавезе прописује члан 452. Закона о облигационим односима који пописује солидарну одговорност, чиме се спречава двострука наплата истог дуга од више субјеката, на шта је трећетужени основано указивао у току поступка. Имајући у виду да је у односу на Друштво са ограниченом одговорношћу за посредовање и промет CONET у стечају из Новог Београда, правноснажном одлуком утврђено потраживање, а првотужилац доказао солидарну одговорност трећетуженог за наплату наведеног потраживања, Привредни апелациони суд налази да солидарним обвезивањем трећетуженог није прекорачен тужбени захтев с обзиром да је првотужилац у току трајања спора истицао солидарност обавезе трећетуженог са првотуженим, као и да солидарност подразумева да не постоји могућност двоструке наплате истог дуга од више лица, то је на основу члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку, одлука првостепеног суда је преиначена тако што је трећетужени обвезан да солидарно са првотуженим плати првотужиоцу износ од 356.021,26 УСД са домицилном каматом од 5% на годишњем нивоу, почев од 18.06.2006. године па до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сходно опредељењем захтеву првотужиоца од 05.03.2019. године.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев друготужиоца, Фарбара д.д. у стечају из Чонопље, за излучење обвезница друготужиоца из стечајне масе првотуженог имајући у виду да је потраживање друготужиоца признато у стечајном поступку као стечајно потраживање, а да је оспорено излучно потраживање наведеног тужиоца. Чланом 50. Закона о стечају прописано је да је излучни поверилац лице које на основу свог стварног или личног права, има право да тражи да се одређена ствар издвоји из стечајне масе. То значи да је нужан предуслов да се ствар која се тражи излучним захтевом налази у стечајном маси стечајног дужника. Током поступка учињено је неспорним да је првотужилац располагао наведеним обвезницама тако што је пренео хартије од вредности са рачуна у Yumbes banci а.д. Београд на рачун хартија од вредности код NLB Banka d.d. Љубљана, и то износ од 4.054.000,00 УС долара. Из налаза и мишљења вештака економско финансијске струке произлази да је вредност неизмирених обавеза према власницима роба, на основу примљених обвезница ИЦБ укупно 3.400.000 УСД које су Уговором о уступању потраживања пренете на NLB Banku а.д. Београд, у замену за потраживање које је та банка имала према ПИ Панонка а.д. из Сомбора. Из наведеног следи да друготужилац није доказао да се обвезнице и даље налазе у стечајној маси првотуженог, из чега би следило да је немогуће излучити из стечајне масе обвезнице које се и не налазе у стечајној маси, а што је и разлог признања потраживања у динарској противвредности наведених обвезница, па је по ставу Привредног апелационог суда правилно првостепени суд одбио захтев у делу захтева за излучење.

Међутим, у односу на располагање наведеним обвезницама, првотужени је истим располагао заједно са обвезницама првотужиоца (које су све гласиле на доносиоца и биле су у државини првотуженог), због чега, по ставу Привредног апелационог суда постоји одговорност трећетуженог у смислу члана 15. став 2. Закона

о привредним друштвима, према друготужиоцу, као солидарног дужника са првотуженим, из претходно изнетих разлога који се тичу солидарне одговорности трећетуженог у односу на првотужиоца, па је побијана одлука преиначена, тако што је обавезан трећетужени да друготужиоцу солидарно са првотуженим плати износ од 11.198.650,69 динара, који износ је признат друготужиоцу у стечајном поступку који се води над првотуженим решењем Привредног суда у Београду Ст. 98/13 од 31.01.2014. године, на име динарске противвредности обвезница у власништву друготужиоца у номиналном износу од 111.137,76 УСД, стечених по основу извоза робе у Ирак, посредством првотужиоца. Истим решењем друготужиоцу је оспорено потраживање у износу од 872.786,54 динара, за које друготужилац током поступка није доказао да је утврдио основаност наведеног потраживања у парничном поступку, и тражио исправку коначне листе потраживања у смислу члана 116. став 7. Закона о стечају, због чега је у преосталом делу побијана одлука потврђена.

Трећетужилац Дунав АД у стечају из Челарева, у односу на првотуженог тражи утврђење ништавости изјаве од 02.11.2006. године, као и утврђење основаности потраживања по два основа и то по основу извезене робе у вредности од 797.291,20 USD са домицилном каматом на тај износ почев од 01.01.2006. године до исплате, која није била предмет усаглашавања, као и износ од 898.095,67 USD са каматом на 5,9% годишње почев од 01.01.2006. године до исплате, све у динарској противвредности на дан исплате, по основу усаглашеног потраживања, као и евентуални захтев за утврђење потраживања у односу на првотуженог у износу од 190.990.226,95 динара, са законском затезном каматом од 07.10.2013. године, па до исплате. У односу на друготуженог и трећетуженог тражи обавезивање истих на плаћање наведених износа, као и утврђење ништавости уговора 19.10.2006. године, и анекса од 30.10.2006. године.

У односу на тужбени захтев трећетужиоца, Дунав АД у стечају из Челарева, у односу на првотуженог, правилно првостепени суд налази да је тужба у делу којим се тражи да суд огласи ништавом изјаву о пребоју од 02.11.2006. године, недозвољена, сходно члану 103. Закона о облигационим односима, обзиром да се тужбом може тражити утврђење ништавости уговора из разлога противности принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима, али не и ништавост радњи, па је побијана одлука у том делу потврђена.

Такође, правилно је првостепени суд нашао да није ништав ни Уговор о уступању потраживања, закључен између „Conet“ ДОО из Новог Сада и правног претходника трећеозначеног туженог „NLB Continental banka“ АД Нови Сад дана 19.10.2006. године и Анекс овог Уговора од 30.10.2006. године. Наведеним уговором банка је, као уступилац, на пријемника, „Conet“ ДОО из Новог Сада, пренела делимично потраживање према свом дужнику „Дунав“ АД за производњу текстилних и амбалажних производа из Челарева из Уговора о регулисању доспелих обавеза од 31.08.1998. године у висини од 36.630.543,70 динара, уз накнаду од 36.630.543,70 динара. Дана 03.11.2006. године „Conet“ ДОО из Новог Сада је уступљеним потраживањем књиговодствено затворио обавезе према тужиоцу „Дунав“ АД сада у стечају из Челарева, по основу извезене робе. Првостепени суд закључује да наведени уговор није супротан одредбама Закону о облигационим односима које регулишу уговор о комисиону као и Закон о банкама, налазећи да првотужени не спада у категорију лица из члана 2. став 25. Закона о банкама, као и да је првотужени, као комисионар имао могућност да се пре осталих поверилаца наплати из вредности које је за њега добио, па није било сметњи да првотужени пребије потраживање које је трећетужилац имао према њену по основу извоза робе у Ирак, са потраживањем које му је банка уступила.

Правни став првостепеног суда у целости прихвата и Привредни апелациони суд, који је исказан и у одлуци Пж 9527/13 од 20.08.2014. године, због чега налази да је правилно првостепени суд одбио тужбени захтев трећетужиоца у делу којим се тражи утврђење ништавости наведеног уговора, из чега последично следи да је и неоснован тужбени захтев којим се тражи утврђење основаности потраживања у износу од 898.095,67 USD са каматом на 5,9 % годишње почев од 01.01.2006. године до исплате, које потраживање је престало пребојем, испуњеношћу услова из члана 336. Закона о облигационим односима.

Нису основани жалбени наводи, који су и истицани током поступка да трећетужилац није дао изјаву о пребоју, имајући у виду да је за пребијање, сходно члану 337. Закона о облигационим односима, уз испуњеност услова из члана 336. истог Закона, довољно да једана страна изјави другој да врши пребијање, па како је првотужени обавестио трећетужиоца о спроведеном поступку компензације, следи да није било сметњи за пребој. Трећетужилац је оспоравао могућност пребоја сматрајући да је потраживање трећетуженог према трећетужиоцу, које је пренето првотуженом спорно, који навод није основан имајући у виду да је правноснажном пресудом Привредног суда у Новом Саду П. 331/2011 од 21.09.2015. године (потврђена пресудом Привредног апелационог суда Пж 7296/15 од 02.11.2017. године), утврђено потраживање трећетуженог према трећетужиоцу у износу од 349.216.772,10 динара на име главног дуга и износ од 143.535.789,70 динара на име камате, све по основу Уговора о кредиту. Пребојем потраживања у износу од 36.630.545,78 динара, трећетужилац је делимично измирио своју неспорну обавезу на који начин није основан ни жалбени навод трећетужиоца да је таквим поступањем оштећен.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев и трећеозначеног тужиоца „Дунав“ АД у стечају из Челарева којим је тражио утврђење потраживања у односу на првотуженог у износу од 797.291,20 USD са домицилном каматом на тај износ почев од 01.01.2006. године до исплате са наводом да трећетужилац није доказао да је роба у наведеној вредности, која није била предмет усаглашавања, извезена у Ирак, да је првотужени такво потраживање наплатио и да постоји груба непажња или кривица првотуженог за износ неусаглашених потраживања, да предметно потраживање није застарело, као и да није доказао висину потраживања.

Чланом 780. Закона о облигационим односима прописано је да је комисионар дужан да положи рачун о обављеном послу без непотребног одлагања, док је ставом другим прописано да је он дужан предати комитенту све што је примио по основу посла извршеног за његов рачун. Током поступка је утврђено да правни претходних првотуженог није наплатио неусаглашено потраживање, обзиром да је Република Ирак признала исплату искључиво усаглашених потраживања, које је извршено на основу евиденције на рачунима Југобанке, а потом и Yumbes banke а.д. Београд, које су одређене, као банке, које ће наведени посао и спровести. Потраживање трећетужиоца у износу од 797.291,20 USD није било предмет усаглашавања, из чега следи да је неоснован захтев за исплату наведеног износа сходно члану 780. став 2. Закона о облигационим односима.

Трећетужилац указује да је правни претходник првотуженог пропустио да трећетужиоца обавести о подношењу документације потребне за усаглашавање обавеза као и да није предузео све радње да би износ од 797.291,20 USD динара био предмет усаглашавања, из чега следи да трећетужилац тврди да је првотужени грубом непажњом или кривицом пропустио да пријави укупан извоз робе који је обављен преко првотуженог, на који начин је првотужени причино трећетужиоцу штету у наведеном износу. Међутим, трећетужилац није, у смислу члана 228. у вези члана 231. став 2. Закона о парничном поступку доказао постојање грубе непажње или кривице

правног претходника првотуженог, што био могао бити основ за утврђење основаности наведеног потраживања по том основу. Пословни однос произвођача, укључујући и трећетужиоца, са ДП Yugokoteks.promet из Новог Сада (као извозника а правног претходника првотуженог) регулисан је самоуправним споразумном који није презентован од стране тужилаца. Пријава потраживања је извршена по евиденцији коју је имала Југобанка, као администратор наведених послова, а потом и Yumbes banka а.д. Београд, која преузима обављање послова администрирања ирачког дуга, која је пријаву извршила према сопственој евиденцији. Током поступка трећетужилац није доказао да постоји пропуст на страни првотуженог што документација која се односи на извоз робе трећетужиоца није била евидентирана код банака које су сервисирале наведени посао. При том, и да је пријава поднета и за наведени износ, штета коју је трећетужилац могао да има по том основу, не би могла бити у износу од 797.291,20 USD, већ евентуално у висини 20% вредности робе увећано за припадајућу камату до дана усаглашавања, на који начин трећетужилац није доказао ни висину штете. Чланом 376 став 1. Закона о облигационим односима прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету учинило. Ставом 2 истог члана прописано је да ово потраживање у сваком случају застарева за пед година од када је штета настала. У конкретном случају предмет тужбеног захтева представља потраживање у износу од 797.291,20 USD на име испостављених рачуна од 18.07.1989. године до 23.11.1989 године (по евиденцији трећетужиоца). Усаглашавање дуга са Народном банком Ирак обављено је 2005. године. Дописом првотуженог пов. број 2/2005-11-4 од 16.05.2006. године, првотужени обавештава трећетужиоца о аранжману наплате дуга по основу извоза робе у Ирак, ради доставе доказа о потраживању ради усаглашавања са евиденцијом Yumbes banke а.д. Београд, из чега следи да је за трећетужиоца штета могла настати у 2005. години за коју је трећетужилац сазнао достављањем обавештења о усаглашавању евиденције, од када трећетужилац стиче право на истицање захтева према првотуженом по том основу. Тужба у овом поступку је поднета 15.11.2010. године, из чега следи да Привредни апелациони суд, поред недоказаности постојања штете и њене висине, налази да је захтев за накнаду штете и застарео, обзиром да је протекло законом одређено време у коме је трећетужилац, као поверилац, могао захтевати накнаду штете, јер је наступила и субјективна и објективна застарелост. Последишно, следи да је и неоснован и захтев којим трећетужени тражи утврђење основаности потраживања у износу од 190.990.226,95 динара, који износ представља динарску противвредност наведених износа.

Имајући у виду да трећетужилац није доказао основаност потраживања у односу на првотуженог „Сопет“ ДОО у стечају из Новог Сада, следи да није основан ни тужбени захтев којим се тражи обавезивање друготуженог Савка Поњевића из Новог Сада и „NLB banka“ а.д. из Београда, у смислу пробијања правне личности из члана 15. Закона о привредним друштвима, у вези са чланом 25. став 2. и члана 363. истог Закона, имајући у виду да трећетужилац није доказао постојање потраживања према првотуженом, па самим тим није дошло ни до пробоја правне личности, а ни до несавесног поступања директора односно ликвидационог управника, која су довела до штете за трећетужиоца, због чега је тужбени захтев трећетужиоца Дунав АД у стечају из Челарева, одбијен и побијана одлука потврђена у ставу (5), па је одлучено као у ставу I изреке.

Преиначена је одлука о трошковима поступка, па је применом члана 153 став 2. Закона о парничном поступку одлучио да свака странка сноси своје трошкове поступка, имајући у виду да су странке делимично успеле у спору, односно да је тужиоцима делимично захтев усвојен а делимично одбијен, док је тужбени захтев у

односу на друготуженог у целости одбијен, који није поставио захтев за накнаду трошкова.

На основу наведеног одлучено је као у ставовима I и II изреке, применом члана 390. и члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку.

БЖ/ЈО

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Горан Савић, с. р.

За тачност отправка,

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
Library

1922